

Olsztyn, dnia 12 maja 2015 roku

PS-IV.431.4.7.2015.MW

**Placówka
Opiekuńczo–Wychowawcza „Olek”
ul. Brzozowa 19/23A
13-230 Lidzbark**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 122 i 122a, w związku z art. 186 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2015 poz. 332) zespół inspektorów w składzie:

1. Marek Wojtas - główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zamiejscowe stanowisko pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu, kierujący zespołem kontrolnym.
2. Agnieszka Błaszczyk - główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zamiejscowe stanowisko pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.342.2015 z dnia 14 kwietnia 2015 roku (akta kontroli str. 4), przeprowadził w dniach 20-21 kwietnia 2015 roku kontrolę problemową w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku. Przedmiotem kontroli była działalność zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w okresie od 1 stycznia 2013 roku do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2015 poz. 332) – zwanej dalej ustawą,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz.1720) - zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- placówka/jednostka kontrolowana - co oznacza Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą „Olek” w Lidzbarku;
- zespół - co oznacza zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka;
- okresowa ocena - co oznacza okresową ocenę sytuacji dziecka dokonaną przez zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku.

Kontrolę przeprowadzono w obecności zastępcy dyrektora Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku (akta kontroli str. 5), pani Anny Braun w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji oraz złożone przez ww. wyjaśnienia.

USTALENIA KONTROLI

Organizację pracy zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka określał regulamin organizacyjny placówki (akta kontroli str. 6 – 73). W okresie poddanym kontroli w placówce obowiązywał:

- do dnia 1 lutego 2015 roku - Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku Welskim;
- od dnia 2 lutego 2015 roku – Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku.

Postanowienia regulaminu organizacyjnego, obowiązującego od dnia 2 lutego 2015 roku, dotyczące przedmiotowego zespołu nie zostały dostosowane do ustawy z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1188), która weszła w życie w dniu 19 września 2014 roku.

Ustalono, że obligatoryjne posiedzenia zespołu odbyły się (akta kontroli str. 74):

- w 2013 roku: 27 marca i 26 września;
- w 2014 roku: 21 marca i 23 czerwca;
- w 2015 roku: 15 stycznia,

zatem w dniu 15 stycznia 2015 roku okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywano z naruszeniem terminu, o którym mowa w przepisach art. 138 ust. 1 ustawy, tj. po sześciu miesiącach i 23 dniach od daty poprzedniej oceny. Kontrolujący udzielili zastępcy dyrektora bieżącego instruktazu w przedmiotowym zakresie.

W toku kontroli dokonano analizy okresowych ocen sytuacji dzieci, przeprowadzonych w dniach (akta kontroli str. 75 – 189):

- 23 czerwca 2014 roku,
- 15 stycznia 2015 roku.

Stwierdzono, iż w skład zespołu w dniu 15 stycznia 2015 roku nie wchodziły wszystkie osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy. Na posiedzenie zespołu nie zapraszano asystentów rodziny, o których mowa w art. 137 ust. 1 pkt 6 ustawy - mimo, iż w placówce przebywają dzieci z dwóch rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny (akta kontroli str. 190 – 192). W pierwszym przypadku kierujący Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie objął rodzinę tą formą pomocy od miesiąca kwietnia 2014 roku, natomiast w drugim przypadku kierujący Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gołańczy objął rodzinę tą formą pomocy od dnia 3 lipca 2012 roku.

Ponadto stwierdzono, iż zespół zwołany w dniu 15 stycznia 2015 roku nie sporządził opinii, o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1 – 5 ustawy z zakresu przysposobienia rodzeństwa

W tym celu nie powołano też kolejnego zespołu, mimo to przekazano do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie – Filia w Elblągu przedmiotowe opinie sporządzone w dniu 29 stycznia 2015 roku przez pełniącą w tym okresie obowiązki dyrektora placówki (akta kontroli str. 193 – 212).

Przebieg posiedzeń zespołu utrwalono w formie indywidualnego dla każdego dziecka dokumentu pod nazwą „Okresowa Ocena Sytuacji Dziecka w POW w Lidzbarku Welskim – (na podstawie § 10 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych)”.

Zastrzeżenia kontrolujących budziło powoływanie się w nazwie ww. dokumentów na rozporządzenie MPiPS z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. Nr 201, poz. 1455). Wskazane rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 stycznia 2012 roku. Kontrolujący udzielili zastępcy dyrektora bieżącego instruktazu w przedmiotowym zakresie.

Analiza okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w placówce w dacie

kontroli wykazała:

1) Brak analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem, o której mowa w zapisach art. 136 pkt 2 ustawy.

Analiza dokumentacji z posiedzenia zespołu z dnia 23 czerwca 2014 roku oraz 15 stycznia 2015 roku wykazała, iż w dwóch przypadkach nie dokonywano analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem, ograniczając się jedynie do ich wyszczególnienia.

2) Lakoniczne zapisy w zakresie oceny możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, o której mowa w art. 136 pkt 6 ustawy.

Na podstawie dokumentacji zespołu z dnia 15 stycznia 2015 roku stwierdzono, że w ośmiu przypadkach

umieszczono zapis „powiadomienie PCPR w Działdowie o udzieleniu pomocy w formie znalezienia zastępczego środowiska rodzinnego”, bez uprzedniego dokonania indywidualnej oceny możliwości umieszczenia dzieci w tej formie pieczy zastępczej.

Nie wniesiono uwag do przedmiotowej oceny dokonywanej w obszarach, o których mowa w art. 136 pkt 1 – 7 ustawy, tj. w zakresie:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- analizy stosowanych metod pracy z rodziną;
- modyfikowania planu pomocy dziecku;
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny;
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówce w dniu 23 czerwca 2014 roku, zespół nie sformułował na piśmie wniosków dotyczących zasadności dalszego ich pobytu w placówce (akta kontroli str. 213). Natomiast po dokonaniu przedmiotowej oceny w dniu 15 stycznia 2015 roku, zespół w czterech przypadkach

nie sformułował wniosków dotyczących zasadności dalszego ich pobytu w placówce – zamiast wniosku widniał zapis „zgłoszenie dziecka do Ośrodka Adopcyjnego”. Zaś w pozostałych ośmiu przypadkach

sformułowano wnioski „pozostawić w placówce do czasu usamodzielnienia” - bez ich uzasadnienia (akta kontroli str. 214 - 215). Ponadto stwierdzono we wskazanych przypadkach rozbieżność pomiędzy ww. wnioskami, a zapisami dokumentacji okresowych ocen, gdzie umieszczono zapis „powiadomienie PCPR w Działdowie o udzieleniu pomocy w formie znalezienia zastępczego środowiska rodzinnego”. Kontrolujący udzielili zastępcy dyrektora bieżącego instruktazu w przedmiotowym zakresie.

Zespół do spraw okresowej sytuacji dziecka zebrał się doraźnie (akta kontroli str. 74):

- w 2013 roku: 16 marca i 15 maja. Powodem zwołania posiedzenia zespołu było w pierwszym przypadku usamodzielnienie się wychowanki natomiast w drugim przypadku powrót wychowanków do domu rodzinnego;
- w 2014 roku: 3 grudnia. Powodem zwołania posiedzenia zespołu było przeniesienie wychowanków do innej placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- w 2015 roku: 15 stycznia. Powodem zwołania posiedzenia zespołu było przybycie do placówki kolejnych dzieci.

W trakcie kontroli przeprowadzono również rozmowy z losowo wybranymi dziećmi. Wychowankowie nie wnieśli uwag w zakresie funkcjonowania placówki.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać niezbędnych zmian w regulaminie organizacyjnym placówki, uwzględniając postanowienia ustawy z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, dotyczących funkcjonowania zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Kopię dokumentu przedłożyć do wglądu organowi kontroli. Termin realizacji – 30 dni, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.
2. W składzie zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka uwzględniać wszystkie osoby, o których mowa w art. 137 ust. 1 ustawy. Termin realizacji - na bieżąco.
3. Realizować zadania zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej określone w art. 139a w związku z art. 164 ust. 2 pkt 1 ustawy. Termin realizacji - na bieżąco.
4. Wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce formułować dla każdego wychowanka, zgodnie z art. 138 ust 2 ustawy. Przedmiotowe wnioski formułować wraz z ich uzasadnieniem. Termin realizacji - na bieżąco.
5. W ramach okresowych ocen sytuacji umieszczonych w placówce dokonywać:
 - a) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem, zgodnie z art. 136 pkt 2 ustawy;
 - b) oceny możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 136 pkt 6 ustawy.

Termin realizacji - na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2015 poz. 332), przysługuje prawo zgłoszenia do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zastrzeżeń do ww. zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wiadomości:

- 1) Starosta
Powiatu Działdowskiego
ul. Kościuszki 3
13-200 Działdowo
- 2) Danuta Kłosowska
Prezes Stowarzyszenia
Niesienia Pomocy Dzieciom „Mario”
ul. Brzozowa 19/23
13 - 230 Lidzbark
- 3) a/a

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie